

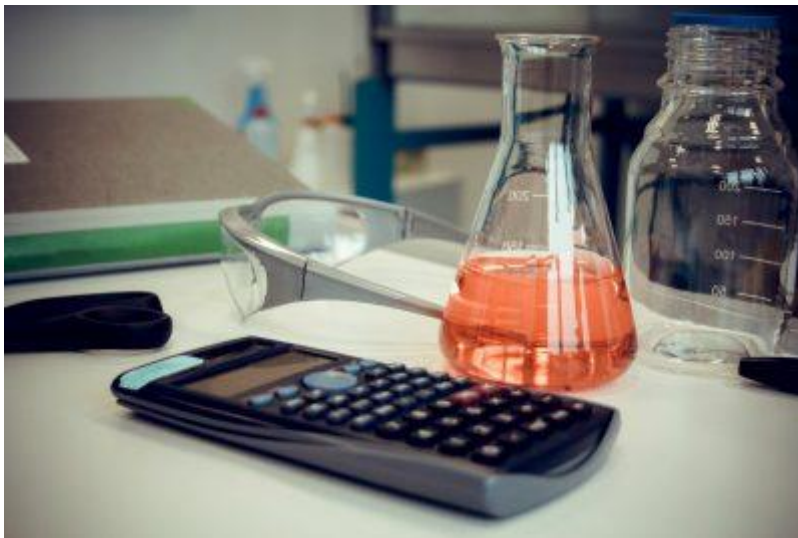
LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE

Sākumlapa » Jaunumi » Vispirms jāsaprot, cik izmaksā valstij nepieciešamais pakalpojums, un tad jāpiešķir nauda

Vispirms jāsaprot, cik izmaksā valstij nepieciešamais pakalpojums, un tad jāpiešķir nauda

15/06/2018

Finansējums laboratoriskajiem izmeklējumiem pārtikas un veterinārās uzraudzības, kā arī zivju resursu saglabāšanas jomā joprojām tiek piešķirts, pamatojoties uz vēsturiskiem datiem. Zemkopības ministrijas īstenotajā finanšu vadībā ir trūkumi, kas ļauj tās padotībā esošajam zinātniskajam institūtam "BIOR" budžeta līdzekļus tērēt pēc inerces, daļu izlietojot iepriekš neplānotiem mērķiem. To revīzijā secinājusi Valsts kontrole.

"Aicinām Zemkopības ministriju revīzijas secinājumus izmantot kā instrumentu, lai panāktu, ka valsts budžeta līdzekļi tiek plānoti, piešķirti un izlietoti paredzētajām sabiedrības vajadzībām. BIOR ir tikai viens, bet ļoti uzskatāms piemērs, kā varētu mazināt valsts budžeta līdzekļu tērēšanu, regulāri izvērtējot faktiski nepieciešamo līdzekļu apmēru un tik arī no valsts maciņa saņemot. Arī Finanšu ministrijai šis varētu kalpot par piemēru tam, ka budžeta līdzekļus var iegūt ne tikai meklējot papildu ieņēmumu iespējas, bet arī rūpīgi pārskatot jau piešķirto līdzekļu izlietošanu," revīzijas secinājumus skaidro Valsts kontroles padomes locekle Ilonda Stepanova.

Nodrošināt nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas apriti un augstu dzīvnieku veselības līmeni ir svarīgs Zemkopības ministrijas uzdevums. Pārtikas un veterinārais dienests ir atbildīgs par to, lai tiktu noteikts nepieciešamo analīžu skaits un izmeklējumiem vajadzīgais finansējums. BIOR laboratoriskajai kontrolei gadā tiek piešķirti vidēji 2,2 miljoni eiro, bet tas, kā tiek noteikts, cik un kādi izmeklējumi par šo finansējumu jāveic, nav līdz galam izsekojams.

Revidenti konstatējuši, ka valsts finansēto izmeklējumu izmaksas nemaz nav nosakāmas, jo skaidra regulējuma pašizmaksas rēķināšanai nav, bet pašā BIOR šāda metodika tika izstrādāta tikai 2016.gada beigās. BIOR revīzijā varēja iesniegt tikai 23 no kopumā 460 valsts oficiālās kontroles ietvaros veikto izmeklējumu pašizmaksas aprēķiniem.

Situācijas caurskatāmību negatīvi ietekmē arī tas, ka papildus valsts apmaksātajiem izmeklējumiem BIOR sniedz arī maksas pakalpojumus, bet naudas plūsmas netiek nodalītas un nevar izsekot, cik tērēts valsts pasūtījumiem un cik privātpersonu apmaksātajiem pakalpojumiem. Tā var veidoties situācijas, kad komerc klienti sedz izdevumus, par kuriem valsts jau samaksājusi vai arī valsts maksā dubultā apmērā. Sabiedrība un BIOR klienti pašlaik nevar būt pārliecināti, ka par institūta laboratorijas pakalpojumiem maksā pamatotā apmērā, uzsver revidenti.

Vērtējot BIOR izmeklējumu cenu pamatotību, revidenti konstatējuši: ja laboratorisko izmeklējumu cenas būtu noteiktas atbilstoši faktiskajām izmaksām, institūts no laboratoriskajiem izmeklējumiem piešķirtā valsts finansējuma ik gadu varētu ietaupīt gandrīz 400 tūkstošus eiro.

To, ka izmeklējumu izcenojumi ir jāpārvērtē, apliecina arī fakts, ka BIOR varējis izveidot ievērojamu naudas līdzekļu uzkrājumu Valsts kases kontā – 2017.gada beigās vairāk nekā 2,7 miljonus eiro. Tas nav ticis ņemts vērā, piemēram, piešķirot finansējumu materiālās bāzes pilnveidošanai – 2016. un 2017. gadā kopā šim mērķim Zemkopības ministrija no valsts budžeta piešķīrusi 1,4 miljonus eiro. Pat tad, kad 2015. gadā BIOR noslēdza līgumu ar juridisku personu par laboratorisko izmeklējumu veikšanu, gūstot ieņēmumus gandrīz miliona eiro apmērā, kopējie ar laboratorijas darbību saistītie izdevumi būtiski nepalielinājās. Visi iepriekš minētie apstākļi norāda uz nepieciešamību pārskatīt BIOR no valsts budžeta piešķiramo līdzekļu apjomu.

Kopējā BIOR saimniecības nesakārtotība parādās, arī pētot valsts finansējumu zivju resursu ilgtspējas nodrošināšanai, kas ir vēl viena institūtam deleģētā valsts funkcija. Revidentu ieskatā arī te būtu nopietni jāizvērtē, vai zivju resursu izpētei un atražošanai no valsts budžeta netiek piešķirti nepamatoti lieli līdzekļi. Pašlaik šai funkcijai no valsts budžeta gadā tiek atvēlēts aptuveni miljons eiro, bet arī šajā jomā nav skaidrības par pakalpojumu izcenojumiem.

Revidenti konstatējuši, ka BIOR vispirms pieprasījis valsts budžeta finansējumu un tikai pēc tam sagatavojis pašizmaksas aprēķinus, tos pilnībā pakārtojot piešķirtajam naudas apmēram. Zivju resursu izpētes pašizmaksā iekļauti nepamatoti izdevumi vismaz 90 tūkstošu eiro apmērā. Par trūkumiem finanšu plānošanā liecina arī tas, ka no zivju resursu izpētei paredzētajiem līdzekļiem tiek finansēti arī citi projekti – trīs gadu laikā vairāk nekā 200 tūkstoši eiro izlietoti citiem projektiem, no kuriem līdz 2016. gada beigām vismaz 90 tūkstoši eiro vēl nebija atgriezti zivju resursu izpētes kontā.

Revidenti secinājuši, ka gandrīz 430 tūkstoši eiro no piešķirtā valsts finansējuma izlietoti mērķiem, kas nav tieši saistīti ar laboratorisko kontroli un zivju resursu izpēti.

Revīzijā atklājies, ka, lai gan BIOR no Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības ikgadējā projekta "Datu vākšana" jau saņēmis finansējumu, vismaz 83 tūkstoši eiro ar projektu saistītajiem administratīvajiem izdevumiem saņemti arī no valsts budžeta. Valsts kontrole revīzijas laikā ir aicinājusi Zemkopības ministriju rīkoties, lai šo summu valsts budžetā atgūtu.

Revīzijas rezultātā ir sniegti 20 ieteikumi, kurus Zemkopības ministrija un padotības iestādes jau ir sākušas ieviest.

Revīzijas ziņojums: <http://ejuz.lv/k1b>

Infografika: <http://ejuz.lv/k1c>

REVĪZIJAS ZIŅOJUMI

Apstiprinātie

- Vai lauksaimniecības, meža un zivsaimniecības nozares nevalstiskajām organizācijām piešķirtie budžeta līdzekļi ir izmantoti lietderīgi?
- Cilvēkresursi veselības aprūpē
- Vai nodokļu atlaides un atvieglojumi sasniedz tiem noteiktos mērķus?

KONTAKTI

Skanstes iela 50,
Rīga, LV 1013
Tālrunis: 67017500
Fakss: 67017673
E-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Darba laiks

pirmdiena – ceturtdiena plkst. 8:30 – 17:15
piektdiena plkst. 8:30 – 16:00

Privātuma atruna

Saziņai par Valsts kontroles personas datu aizsardzību, lūgums rakstīt uz e-pastu: datu.aizsardziba@lrvk.gov.lv
Trauksmes cēlēju ziņojumiem

SATURS

- [Par Valsts kontroli](#)
- [Personāls](#)
- [Revīzijas](#)
- [Publiskie iepirkumi](#)
- [Kontakti](#)

RAKSTIET MUMS

[E-iesniegums iestādei](#)

[Uz augšu](#)

Latvijas Republikas Valsts kontrole